

Simpel..... toch?

Eerder stelde ik hier, op mijn blog, de vraag: "Wie bepaalt de beloning? De 'baas' of de hond?" Op het eerste oog een heel simpele vraag met, ogenschijnlijk, een simpel antwoord. Maar is dat eigenlijk wel zo simpel?

Laten we eerst eens kijken naar wat een beloning nu eigenlijk is. Zou je dit aan de hond vragen, zou hij waarschijnlijk antwoorden dat een beloning iets is waar hij heel blij van wordt. Waar hij zelfs ook graag iets voor wil doen.

Vraag je het aan de eigenaar, zal deze antwoorden dat een beloning iets fijns is dat hij aan de hond geeft of met de hond doet, wanneer de hond een door de eigenaar gevraagd of gewenst gedrag vertoont.

Vanuit de leerprincipes spreken we, even kort door de bocht, over een beloning, wanneer deze ervoor zorgt dat het gedrag van de hond in het vervolg toe zal nemen. Officieel wordt dan ook meestal gesproken over een bekrachtiging in plaats van een beloning. De beloning bekrachtigt immers het gedrag, laat het gedrag toenemen dus.

Wanneer je aan een hondeneigenaar vraagt of deze zijn hond weleens beloont zal hij waarschijnlijk volmondig met "ja" antwoorden. Als voorbeeld zal hij misschien vertellen dat wanneer de hond een commando van de eigenaar opvolgt, deze de hond dan beloont in de vorm van een "braaf", een aai over de bol, of misschien wel een lekker hondensnoepje. Simpel...

Maar wanneer het allemaal zo simpel is, hoe komt het dan dat ondanks al die beloningen, het gedrag wat de eigenaar zo graag van de hond wil zien, vaak juist helemaal niet versterkt wordt door de aangeboden beloningen? Of dat de wanhopige eigenaar op het cursusveld uitroept dat de hond het thuis allemaal wel doet en hier, op het cursusveld, totaal geen oog meer heeft voor de eigenaar en de beloningen, die deze voor zijn hond in petto heeft, en die thuis al zoveel trainingsvruchten hebben afgeworpen? Sterker nog, hoe kan het nou dat die ontzettend heerlijke kaasjes en worstjes zelfs totaal door Bello genegeerd worden, ook al staat de baas er met alles wat 'ie aan overtuigingskracht in zich heeft, te zwaaien, lokken en verleiden?

Gewoon, omdat het simpele antwoord op bovenstaande vraag is, dat de baas helemaal niet bepaalt wat voor zijn trouwe viervoeter een beloning is! Dat is nou het grote maar oh zo simpele geheim van het trainen van honden:

DE HOND EN ENKEL EN ALLEEN DE HOND BEPAALT WAT HIJ IN EEN BEPAALDE CONTEXT, IN SPECIFIEKE SITUATIE, ALS BELONING ERVAART!

Misschien iets om even rustig te laten bezinken. De hond bepaalt! Ja, dit is nu echt eens iets wat de hond echt helemaal zelf bepaalt en waar wij gewoon totaal niets over te zeggen hebben. Oei! Dat is misschien wel even schrikken! Wij die gewend zijn alles voor de hond te regelen, letterlijk van de wieg tot zijn graf, die bepalen wat, wanneer, waar en hoelang hij iets mag doen, die zijn hele leventje van 's morgens vroeg tot 's avonds laat voor hem uitstippelen, moeten ineens beseffen dat niet wij, maar de hond bepaalt wat een beloning is?!

En toch is dat besef de sleutel tot het onbepert kunnen trainen van onze hond. Wanneer wij gaan beseffen dat het voor de training (het bekrachtigen van gewenst gedrag) van de hond essentieel is dat wij leren gebruik maken van de zaken die **in die betreffende situatie** waarin je met de hond aan het trainen of opvoeden bent, echt belonend zijn voor de hond, hebben wij als het ware toverstokjes in handen! Voorwaarde is echter wel dat wij leren inzien dat de aai over de bol die thuis op de bank vol gelukzaligheid door de hond in ontvangst wordt genomen, op het trainingsveld al kopschuddend,

wegtrekkend, hijgend en vol afkeer door de hond kan worden verafschuwd. Dat de hond binnenshuis alle trucjes die hij maar in huis heeft in de strijd gooit voor een klein beetje aandacht van de eigenaar, terwijl diezelfde aandacht op het trainingsveld ineens totaal niet meer belangrijk is voor de hond, zelfs niet wanneer deze vergezeld gaat van zwaaiende flostouwen, rammelende bakjes met brokken en de meest liefvallige geluiden die de eigenaar maar in de strijd durft te gooien. Dat de hond thuis alles uit de kast trekt om zijn gewone, droge standaardbrokken te “verdienen” terwijl hij buiten in het bos zijn neus nog optrekt voor de zelf door de eigenaar met veel liefde in de oven gebakken lekkernijen.

Wanneer wij bereid zijn dit in te zien en vooral te accepteren, zal er heel wat minder frustratie op het trainingsveld zijn. Want laten we eerlijk zijn, dat machteloze gevoel van geen vat meer op je trouwe viervoeter hebben, dat kennen we toch allemaal? Maar wat is nou het mooie? De hond laat ons continu, de hele dag door, allemaal dingen zien die hij ontzettend belonend vindt! Ons probleem is echter dat wij zo gefocust zijn op onze eigen ideeën over het trainen van honden, dat wij hier totaal geen erg in hebben, laat staan er dankbaar gebruik van weten te maken. Wij blijven ons maar blind staren op dat ene uurtje training in de week op dat bewuste trainingsveld, met onze zelf uitgezochte tasjes met beloningen, op dat veld vol met prikkels die op onze Bello afkomen waardoor zijn koppie totaal niet naar onze aaitjes, kaasjes, worstjes en speeltjes staat.

Het mooie van beloningen is dat je ze helemaal niet van te voren hoeft te plannen en uit te denken. Tuurlijk is het geweldig wanneer je een vreetgrage hond hebt die alles doet voor je zelf meegebrachte kaasjes. Maar de hele grote valkuil is wel, dat deze hond op een gegeven moment echt wel vol zit van al dat vreten. En dat er misschien een moment is dat er geen kaasjes zijn en je erachter komt dat hij ineens totaal geen belangstelling meer heeft voor jouw commando's op het moment dat je je voertasje met kaasjes vergeten bent!

Er is echter nog een mooie manier om gebruik te maken van beloningen. De hele dag door vertelt de hond ons allerlei zaken die hij graag wil. Hij gaat voor de deur zitten, want hij wil graag naar buiten. Hij wil dolgraag in de auto springen, want jullie gaan fijn samen wandelen. Hij wil graag even naar die eik op de hoek toe om te snuffelen en zijn poot op te tillen. Hey, daar ligt een dooie muis die hij wel op wil peuzelen en och, daar die grote waterplas, wat zou hij daar even lekker in willen duiken! Verderop komt die leuke Golden Retriever aanlopen waar hij altijd zo leuk mee speelt. En zo kunnen we er nog heel veel opnoemen. Allemaal leuke, fijne dingen voor de hond, waarvan wij ons geen moment af hoeven te vragen of hij ze wel als belonend zou kunnen ervaren.

Het mooie van dit verhaal is dat je van elk moment waarop je hond zo'n geweldige beloning in het vizier heeft gebruik kunt maken! Maak er een mooi trainingsmoment van! “Oké, Bello, wil jij graag met die leuke Golden spelen? Dan wil ik graag eerst een mooie af – zit – af – staan van jou zien”. “Wil jij graag naar die grote boom toe? Eerst oogcontact maken, dan mag je gaan.” Die heerlijk verkoelende waterplas in hartje zomer? Roep hem eerst eens aan de voet, laat hem even rustig zitten en dan mag hij erin duiken. In het begin zal hij je vol ongeloof aanstaren, maar wanneer hij dit systeem eenmaal begrepen heeft zal hij helemaal de smaak te pakken krijgen en alles uit de kast trekken om zijn felbegeerde beloningen te verdienen.

En wat dat trainingsveld betreft? Door bovenstaande consequent in de dagelijkse omgang met je hond toe te passen, zal jij als eigenaar veel interessanter voor hem worden. Immers, jullie nieuwe omgangsvormen leren hem dat hij jou als eigenaar juist keihard nodig heeft omdat jij de sleutel bent tot alle zaken die in zijn leventje leuk en belangrijk zijn. Gegarandeerd dat dat op den duur ook merkbaar wordt op het trainingsveld!

Dus wie bepaalt de beloning? Juist! En wie maakt daar op een doeltreffende manier gebruik van? Juist!

Simpel.....